

# لِرَضْيَانَ

## فِي شُرْحِ رُوْسَةِ الشَّهِيدِ

كتاب الديات

کامل ترین شرح فارسی بر شرح لمعه

همراه با متن اعراب گذاری شده شرح لمعه

شیخ حسن قاروبی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

bookroom.ir

الكتاب

في شرح رونية الشهيد

كتاب في شرح رونية الشهيد

## فهرست

۰	.....	فهرست
۹	.....	مقدمه
۱۳	.....	مسئله یازدهم - دیه دست‌ها
۱۵	.....	دیه انگشتان
۱۹	.....	دیه بازوها و ساق دست‌ها
۲۴	.....	دیه دست اضافه
۲۷	.....	دیه یک انگشت
۳۱	.....	دیه ناخن
۳۶	.....	مسئله دوازدهم - دیه شکستن استخوان پشت
۴۰	.....	مسئله سیزدهم - دیه نخاع
۴۱	.....	مسئله چهاردهم - دیه پستانهای زن
۴۶	.....	مسئله پانزدهم - دیه آلت تناسلی مرد
۵۱	.....	مسئله شانزدهم - دیه بیضتین مرد
۵۶	.....	دیه بادکردن بیضتین
۵۸	.....	مسئله هفدهم - دیه شرمگاه زن
۶۰	.....	مسئله هیجدهم - دیه افضای زن
۶۰	.....	معنای افضاء
۶۱	.....	حکم افضاء
۷۲	.....	مسئله نوزدهم - دیه کَپل

٧٥.....	مسئله بیستم - دیه پاها.....
٧٧.....	دیه ساق پاها و رانها.....
٧٩.....	مسئله بیست و یکم - دیه چنبره گردن.....
٨٢.....	دیه شکستن عضو.....
٨٣.....	دیه آشکارشدن استخوان و پاره شدن پرده روی آن .....
٨٣.....	دیه کوبیده شدن استخوان .....
٨٤.....	دیه جدا شدن استخوان از جای خود.....
٨٧.....	مسئله بیست و دوم - دیه شکستن دندنه های قفسه سینه .....
٨٨.....	دیه شکستن استخوان نشیمنگاه .....
٩١.....	دیه عجان .....
٩٣.....	حکم پاره شدن مثانه دوشیزه در اثر ازبین بردن بکارتش.....
٩٦.....	حکم لگد مال کردن شکم انسانی.....
٩٨.....	دیه جنایت بر منافع.....
٩٨.....	۱- دیه جنایت بر عقل.....
١٠٣.....	۲- دیه جنایت بر قوه شناوری .....
۱۱۱.....	۳- دیه جنایت بر قوه بینایی .....
۱۲۴.....	۴- دیه جنایت بر قوه بویایی .....
۱۳۱.....	۵- دیه جنایت بر قوه چشایی .....
۱۳۵.....	۶- دیه ازبین بردن قوه ریختن منی .....
۱۳۹.....	۷- دیه ازبین بردن نیروی نگهدارنده بول .....
۱۴۴.....	۸- دیه ازبین بردن صدا .....
۱۴۷.....	فصل سوم - دیه زخم های وارد بر سر و صورت وزخم های دیگر .....
۱۶۴.....	دیه زخم دامغه .....
۱۶۶.....	دیه زخم جائفه .....

## فهرست ■ ۷

دیه زخم بینی.....	۱۶۷
دیه شکافتن لبها.....	۱۶۹
دیه لطمہ زدن به صورت وبدن کسی.....	۱۷۱
معنای حکومت وارش.....	۱۸۸
دیه خنثای مشکل.....	۱۹۴
حاکم شرع، ولی مقتول بی وارث.....	۱۹۶
فصل چهارم - چهارمبحث پیرو مسائل دیات.....	۱۹۹
مبحث اول - دیه جنین.....	۱۹۹
مرحله اول - سقط نطفه.....	۲۰۰
مرحله دوم - سقط عَلَقَه.....	۲۰۳
مرحله سوم - سقط مضغه.....	۲۰۳
مرحله چهارم - سقط استخوان بندی شده.....	۲۰۴
مرحله پنجم - سقط خلقت کامل پیش از دمیده شدن روح.....	۲۰۴
مرحله ششم - سقط جنین روح دار.....	۲۱۳
کفاره قتل جنین روح دار.....	۲۱۸
دیه اعضای جنین.....	۲۲۰
مبحث دوم - عاقله.....	۲۴۷
مبحث سوم - درکفاره قتل.....	۲۹۰
مبحث چهارم - درباره جنایت بر حیوان.....	۳۰۱
۱- تلف کردن حیوان قابل تذکیه، به واسطه تذکیه.....	۳۰۱
۲- تلف کردن حیوان قابل تذکیه به واسطه غیر تذکیه.....	۳۰۸
۳- تلف کردن حیوان غیر قابل تذکیه.....	۳۱۲

## مقدمه

بسم الله الرحمن الرحيم  
الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين  
محمد بن عبد الله صلوات الله عليه وآله وسلامه لا سيما ابن عمّه ووصيه أمير المؤمنين صلوات الله  
وسلامه عليه.

مجلّدی که پیش رو دارید شرح بخش دوم و پایانی بخش کتاب «الديات» است و با این جلد، آخرین جلد از کتاب «النضید» به پایان می‌رسد، امید است که طلاب گرامی از آن بهره‌مند شده و متقابلاً ما را در مظان استجابت دعا، مشمول دعای خیر خود بفرمایند.

قم المقدسة

حسن قاروی

(الحادية عشرة: في كُلِّ مِنَ الْيَدَيْنِ نِصْفُ الدِّيَةِ) سَوَاءُ الْيَمِينُ وَالشَّمَالُ (وَحَدُّهَا الْمَغْصُمُ)  
بِكَسْرِ الْمِيمِ فَسُكُونُ الْعَيْنِ فَقْنَحُ الصَّادِ، وَهُوَ الْمَفْصِلُ الَّذِي بَيْنَ الْكَفِ وَالْذِرَاعِ، وَتَذَلُّل  
دِيَةُ الْأَصْابِعِ فِي دِيَتِهَا حَتَّى يَجْتَمِعَا.

(وَفِي الْأَصْابِعِ) حَتَّى تُقْطَعُ (وَحَدُّهَا دِيَتِهَا) وَهِيَ دِيَةُ الْيَدِ فَلَوْ قُطِعَ آخِرُ بَقِيَّةَ الْيَدِ،  
فَالْحُكُومَةُ خَاصَّةٌ، (وَلَوْ قُطِعَ مَعَهَا) أَيْ: مَعَ الْيَدِ (شَيْءٌ مِنَ الرَّزْدِ) بِقْنَحِ الرَّازِيِّ، وَالْمُرَادُ شَيْءٌ  
مِنَ الْذِرَاعِ، لِأَنَّ الرَّزْدَ عَلَى مَا ذَكَرَهُ الْجُوهَرِيُّ: هُوَ مَوْصِلُ طَرْفِ الْذِرَاعِ بِالْكَفِ (فَالْحُكُومَةُ  
زَائِدَةٌ) عَلَى دِيَةِ الْيَدِ لِمَا قُطِعَ مِنَ الرَّزْدِ. أَمَّا لَوْ قُطِعَتْ مِنَ الْمَزْفِقِ أَوِ الْمَنْكِبِ، فَدِيَةُ الْيَدِ  
خَاصَّةٌ، وَالْفَرْزُقُ: تَنَاؤلُ الْيَدِ لِذَلِكَ حَقِيقَةً، وَانْفِضَالُهُ بِمَفْصِلٍ مَخْسُوسٍ كَأَضْلِ الْيَدِ،  
بِخَلَافِ مَا إِذَا قُطِعَ شَيْءٌ مِنَ الرَّزْدِ، فَإِنَّ الْيَدَ إِنَّمَا صَدَقَتْ عَلَيْهَا مِنَ الرَّزْدِ، وَالرَّزْدُ مِنْ  
جِنَانِهِ لَا تَقْدِيرُ فِيهَا، فَيَكُونُ فِيهَا الْحُكُومَةُ، كَذَا فَرَقَ الْمُصَنِّفُ وَغَيْرُهُ.  
وَفِيهِ نَظَرُو مِثْلُهُ مَا لَوْ قُطِعَتْ مِنْ بَغْضِ الْعَضِيدِ.

## مسئله یازدهم - ديه دستها

(فِي كُلِّ مِنَ الْيَدَيْنِ... تَوضِيح: أَكْرَدُو دَسْتَ با هِم از مچ بِرِيدِه شوند، دِيَه كَامِل  
ثَابَتَ اسْتَ (= هزار دینار در مرد و پانصد دینار در زن) وَأَكْرِيكَ دَسْتَ از مچ بِرِيدِه